

آثار باستانی و ارزش های تاریخی

تاریخچه اسب های ایرانی

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۱۹ بهمن ۱۳۹۳ ۴۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

تاریخچه اسب های ایرانی سرزمین پهناور ایران مهد پرورش اسب و مبدا نژاد های گوناگون اسب است. ما در ایران ثروتی بی همتا با سابقه ای به طول تاریخ تمدن جهان به نام اسب بومی ایران داریم. این اسب ویژگی های منحصر به فردی داشته و به گواهی تاریخ جد تمام اسب های اصیل و ممتاز امروزی می باشد. با علم به اینکه ایران باستان محل پرورش بهترین اسب های جهان بوده و با نگاهی به آثار تاریخی و عقاید دیرین شناسان می توان ایران را مهد پرورش اسب دانست که منشا سایر نژادهای اسب امروزی است. ایرانیان باستان همچنان که خودشان پر

تاریخچه اسب های ایرانی

سرزمین پهناور ایران مهد پرورش اسب و مبدا نژاد های گوناگون اسب است. ما در ایران ثروتی بی همتا با سابقه ای به طول تاریخ تمدن جهان به نام اسب بومی ایران داریم. این اسب ویژگی های منحصر به فردی داشته و به گواهی تاریخ جد تمام اسب های اصیل و ممتاز امروزی می باشد. با علم به اینکه ایران باستان محل پرورش بهترین اسب های جهان بوده و با نگاهی به آثار تاریخی و عقاید دیرین شناسان می توان ایران را مهد پرورش اسب دانست که منشا سایر نژادهای اسب امروزی است.

ایرانیان باستان همچنان که خودشان پر آوازه بودند اسب های آنان نیز در جهان آن روز پر آوازه بود. با نگاهی به آثار هردوت، گزنفون، استرابون، واگنر آلمانی و تارخ نویسان دیگر می توان دریافت که ایران مهد پرورش و مبدا نژادهای گوناگون اسب بوده است. این مورخان ایرانیان را دامپرورانی مطلع و دانشمندانی دانسته که خدمت شایانی در دامپروری مخصوصا پرورش اسب به دنیا ارائه داده اند و وجود ایلخ های بزرگ اسب در ایران را به هزاران سال قبل از

میلاد نسبت می دهند. تاریخچه اسب های ایرانی

تمام رنگهای متنوع اسب های امروزی را اسب های ایران باستان داشته اند و رنگ های اسب ها بر اساس خواست پرورش دهندگان حاصل می گردید. به طور کلی در دوران پادشاهان ایران باستان همه درباریان و سران لشکر به پرورش اسب اشتغال داشتند. به خصوص از نظر کورش اسب به قدری مهم بود که تعداد نتاج اسب های کورش از مرز 120000 راس در سال فزونی می یافت. تمامی این اسب ها دارای شجره نامه و شناسنامه انفرادی بودند و عموماً در سواره نظام ارتش استفاده می شدند. در آن زمان بر اساس قوانین وضع شده هر ایرانی باید سوارکاری را می آموخت.

تاریخچه اسب های ایرانی

به گواهی تاریخ ایرانیان در تمام رشته های سوارکاری و پرورش اسب پیشقدم بودند. هرتل می گوید: تفریح بزرگان ایران باستان اسب سواری و اسب دوانی، پرورش اسبهای اصیل و شرکت در اسب دوانی ها بوده و هر ساله بهترین اسبهای مسابقه را خریداری و وارد ایلخ سلطنتی می کردند.

دیگر ورزش ملی ایرانیان چوگان است که درساژ شکل پیشرفته و امروزی آن می باشد. شکار با اسب مربوط به شاهان ایران باستان بوده و یکی از تکنیک های متداول شکار پرش از روی موانع می باشد که امروزه به عنوان یک رشته در ورزش سوارکاری مطرح است. بانوان ایرانی سوارکاری چوگان و تیراندازی را از کودکی فرا می گرفتند و به عنوان تیرانداز سواره برای شکار به جنگلها می رفتند.

تعدادی دهنه آبخوری و هویزه مربوط به دوهزار سال قبل از میلاد در حوالی لرستان به دست آمده و از بررسی آنها ثابت شده که ایرانیان تمام اقسام سوارکاری را می دانسته و برای هرگونه ورزش سوارکاری نوع ویژه ای دهنه یا آبخوری استفاده می کرده اند. با مروری به وضع سوارکاری امروز مشخص می شود که هنوز همان افسار و دهنه های ایران باستان استفاده می شوند و تا به حال دنیا نتوانسته وسیله ای را جایگزین آنها کند.

تاریخچه اسب های ایرانی

پس از نفوذ اسلام به ایران و توصیه های پیامبر اسلام (ص) مبنی بر گرامی داشتن اسب و سوارکاری خدمت شایانی توسط مسلمانان در زمینه پرورش اسب انجام شد. اعراب از ایرانیان تعالیم زیادی در مورد اسب و فنون جنگ سواره آموختند. و پس از آن توانستند بیش از نیمی از کره ی زمین را فتح کنند. در به وجود آوردن بهترین تیره های اسب عرب اسبهای ایرانی نقش به سزایی داشتند.

تاریخچه اسب های ایرانی

مارکوپولو می نویسد: در ایران بهترین و زیباترین اسب های جهان موجود است و با توجه به شهرت آنها بازرگانان خارجی آنها را برای فروش به هندوستان آورده و به بهای هنگفتی می فروشند. بهای هر اسب 200 لیره طلا می باشد. تاریخچه اسب های ایرانی از خدماتی که ایرانیان برای اولین بار در جهان در مورد تولید و پرورش دام نمودند تولید قاطر از جفت گیری الاغ نر با مادبان می باشد.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «تاریخچه اسب های ایرانی»، پارسیان دژ، ۱۳۹۳.

خواندن مقاله و پیوست های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<http://parsiandej.ir/articles/1607/pdf/تاریخچه-اسب-های-ایرانی.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵